

RENewLand

RAPORT

Sumar al

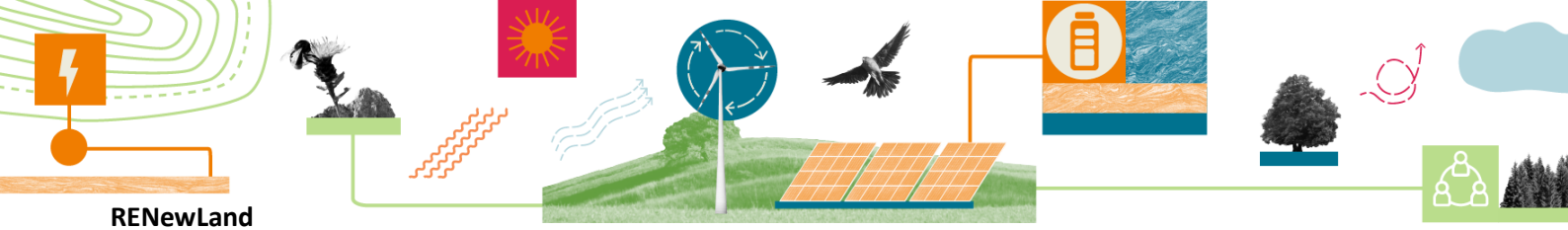
dezbaterilor cu

părțile interesate

din România în

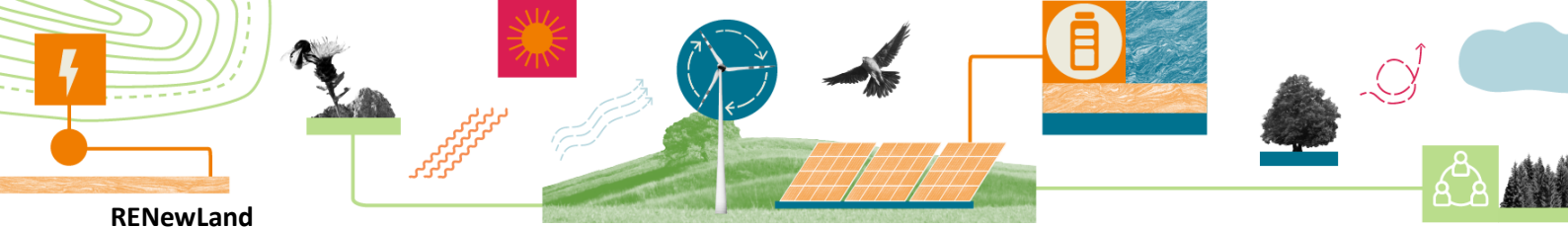
cadrul proiectului

RENewLand

Principalele provocări și riscuri identificate cu privire la procesul de identificare, cartare și desemnare a zonelor de accelerare pentru energia regenerabilă în România

Cuprins

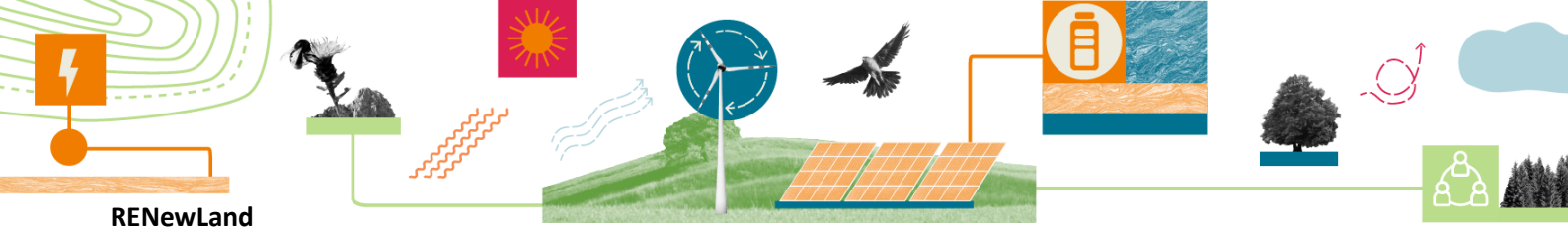
Cuprins	3
1. Despre proiect- scop și obiective.....	3
2. Descrierea procesului de consultare cu părțile interesate, în cadrul a două mese rotunde.....	4
3. Rezumat al rezultatelor chestionarelor	5
4. Principalele provocări, riscuri și soluții identificate cu privire la zonele de accelerare pentru sursele eolian și solar.....	10
5. Etapele următoare necesare transformării provocărilor și riscurilor identificate în principii pentru dezvoltarea accelerată și durabilă a energiei regenerabile.....	12
6. Concluzii.....	13
Anexa 1 – Abrevieri	15

1. Despre proiect- scop și obiective

Proiectul RENewLand, abordează provocarea dezvoltării durabile și accelerate a energiei regenerabile, concentrându-se în special pe energia eoliană și solară pe uscat în România, Bulgaria și Ungaria.

Obiectivele principale se concentrează pe schimbul de informații și cunoștințe critice și facilitarea proceselor de identificare, cartare și desemnare a zonelor potrivite pentru producerea de energie regenerabilă cu impact minim asupra naturii și în beneficiul comunităților locale, în conformitate cu prevederile Pactului Verde European și ale REPowerEU.

Prin încurajarea unei abordări multisectoriale, proiectul dorește să se asigure că desemnarea zonelor de accelerare se aliază la principiile științifice și durabile, atenuând riscurile pentru biodiversitate, gestionând așteptările sociale și îndeplinind obiectivele privind energia regenerabilă. Proiectul urmărește să sensibilizeze societatea și să sprijine planificarea inteligentă a utilizării terenurilor, punând accentul pe planificarea teritorială integrată ca o componentă cheie în realizarea unui viitor cu emisii reduse prin intermediul energiei regenerabile.

2. Descrierea procesului de consultare cu părțile interesate, în cadrul a două mese rotunde

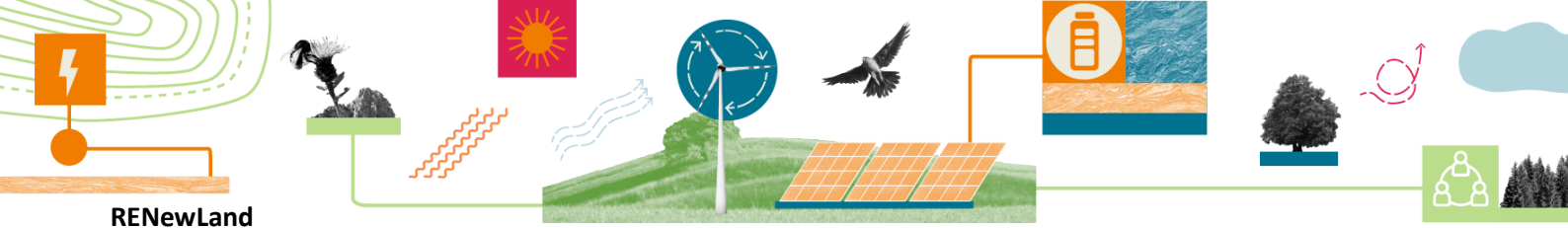
În perioada 7-21 martie 2024, la București, au avut loc 2 mese rotunde, prima cu reprezentanți ai sectorului energetic, dezvoltatori și investitori în sistemele de producere de energie din surse regenerabile, precum și companii de distribuție și transport al energiei și a 2-a cu reprezentanți ai ONG-urilor de mediu și dezvoltare durabilă rurală, ai instituțiilor de planificare teritorială și ai firmelor de consultanță în domeniul evaluării de mediu din România cu scopul de:

- A colecta și înțelege punctele de vedere cu privire la provocările naționale (existente și preconizate) în ceea ce privește utilizarea terenurilor, planificarea teritorială și autorizarea, inclusiv din punct de vedere juridic, tehnic, instituțional, de mediu și social pentru dezvoltarea surselor de energie solară și eoliană;
- A identifica provocările principale legate de dezvoltarea accelerată a energiei regenerabile;
- A identifica potențialele soluții pentru planificarea strategică a spațiului în vederea dezvoltării accelerate a energiei regenerabile, inclusiv desemnarea unor zone de accelerare pentru anumite tipuri de energii regenerabile în țara noastră.

Cele două mese rotunde au fost precedate de diseminarea unui chestionar pe tema abordată, adresat părților interesate identificate. Dezbaterile din cadrul meselor rotunde au fost ghidate de întrebările incluse în cadrul chestionarului sus menționat ale cărui rezultate sunt sumarizate în capitolul 3 din prezentul Raport.

Pentru asigurarea sinergiilor cu alte proiecte relevante, în cadrul celei de a 2-a mese rotunde a participat și dl. Viorel Popescu, profesor-cercetător, în calitate de coordonator al studiului *Evaluare inițială pentru identificarea oportunităților și obstacolelor în implementarea strategiei României pentru energie regenerabilă*, care a prezentat rezultatele principale ale studiului de scoping realizat de către TNC- The Nature Conservancy și MANU-Academia Macedoneană de Științe și Arte. Cele trei obiective ale acestei evaluări au fost:

1. Identificarea barierelor și oportunităților legale și tehnice, precum și domeniul și scara de lucru pentru identificarea arealelor pentru amplasarea proiectelor de energie regenerabilă;
2. Identificarea datelor disponibile pentru desfășurarea unui proces de planificare a proiectelor solare și eoliene cu conflicte reduse
3. Identificare părților interesate cheie, proceselor politice și altor puncte de intrare pentru a determina potențialul TNC de a lucra la amplasarea inteligentă a resurselor regenerabile în România, astfel încât exercițiul să fie acceptat și implementat.

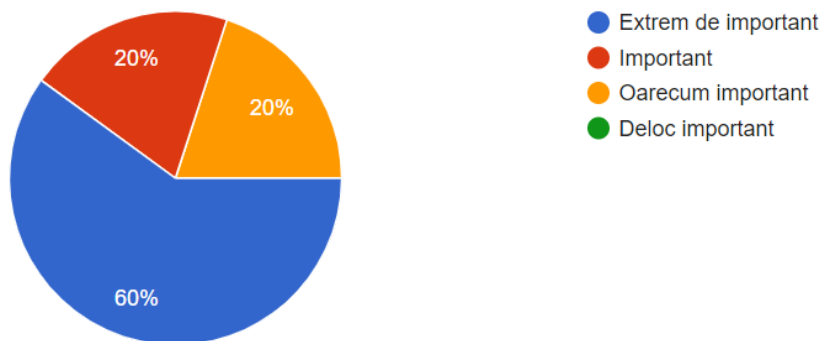
Concluziile prezentării:

- este de încurajat un proces condus de părțile interesate pentru a se asigura că rezultatele vor fi acceptate de diversele părți relevante interesate (guverne, industrie, societate civilă, comunități) și în cele din urmă vor fi deținute de acestea pentru a fi implementate conform mandatelor naționale;
- scopul unui proces bazat pe date științifice și implicarea părților interesate este îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor și stabilirea unui cadru care poate fi ușor actualizat;
- această abordare nu este doar un exercițiu de planificare; este vorba despre considerarea efectelor cumulative ale mai multor activități umane, multiple niveluri de biodiversitate și date de mediu, care în final duc la rezultate mai bune pentru natură, oameni și economie;
- un aspect cheie, mai ales când ne gândim la zonele de accelerare a proiectelor de energie din surse regenerabile, este că aspectele privind mediul pot fi integrate ÎNAINTE de luarea deciziilor privind amplasarea proiectelor, ceea ce crește profitabilitatea proiectelor și minimizează preocupările de mediu și sociale.

3. Rezumat al rezultatelor chestionarelor

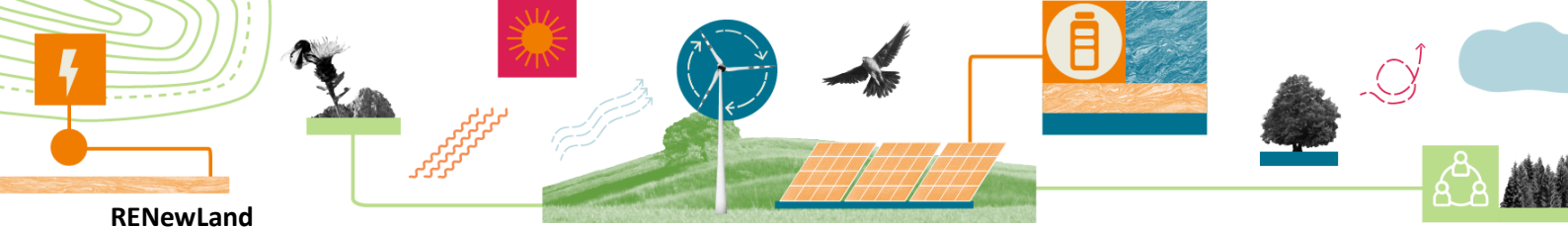
Chestionarul format din 8 întrebări a fost distribuit unui număr de peste 40 de persoane. O parte dintre ele au răspuns online, iar o parte (în special participanții primei mese rotunde) și-au exprimat punctul de vedere în cadrul întâlnirii. Opiniile lor au fost centralizate în minuta întâlnirilor, iar față de răspunsurile exprimate în scris nu s-au consemnat opinii contrare, ci doar idei și argumente de susținere sau în completarea celor primite. Redăm mai jos întrebările și sinteza răspunsurilor colectate în formă scrisă:

1. Cât de importantă este tranziția energetică rapidă (înlocuirea surselor de energie bazate pe combustibili fosili cu surse regenerabile sustenabile, precum eolian și fotovoltaic) pentru a realiza un viitor durabil al țării?

2. Care sunt principalele 3 obstacole în calea dezvoltării accelerate a SER eolian pe uscat și fotovoltaic în țara noastră?

Răspunsurile la această întrebare se pot clasifica în câteva categorii mai mari:

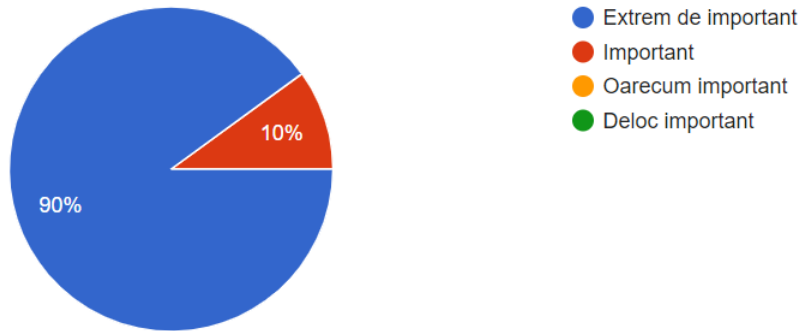
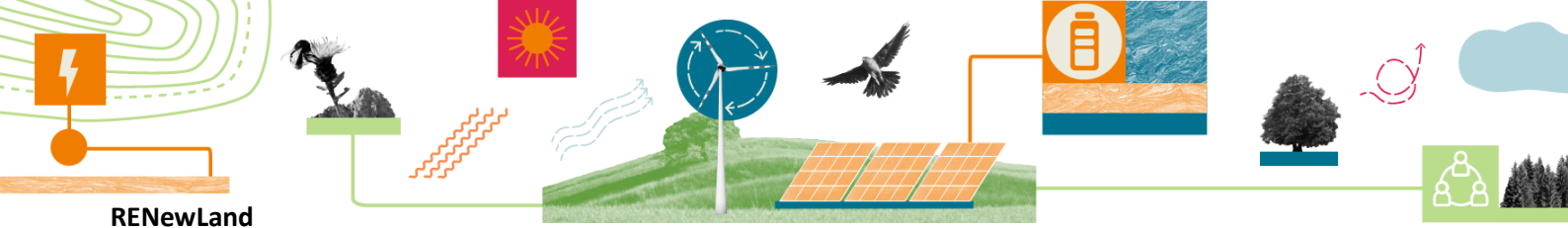
- **Aspecte administrative/birocratice** - legate de dezvoltarea proiectelor (întârzieri, procese administrative birocratice, adesea discreționare)
- **Finanțarea proiectelor** (lipsa unei scheme funcționale de sprijin precum CfD, pașii timizi în direcția PPA-urilor, costul finanțării – dobânzi ridicate,
- **Predictibilitatea investițiilor** (lipsa unei situații clare pentru investitori – spre exemplu o hartă suprapusă a locațiilor de conectare la rețea și a zonelor unde investiția ar avea efecte negative minime asupra naturii)
- **Capacitatea rețelei de transport și distribuție** de a prelua energia produsă, inclusiv componenta de stocare (necesitatea creșterii semnificative a investițiilor în rețele, echilibrarea rețelei)
- **Impactul asupra biodiversității** - reprezintă o limitare puternică și aceasta trebuie să fie adresată și soluționată conform celor mai bune practici, însă există soluții de optimizare a impactului și de reducere
- **Probleme structurale** – forța de muncă disponibilă/calificată, context socio-economic (divergențe regionale)

3. Cum ați descrie situația actuală a planificării teritoriale naționale și locale a SER (fotovoltaic și eolian) în România?

Și la această întrebare răspunsurile au fost diferite și le-am împărțit în 3 categorii:

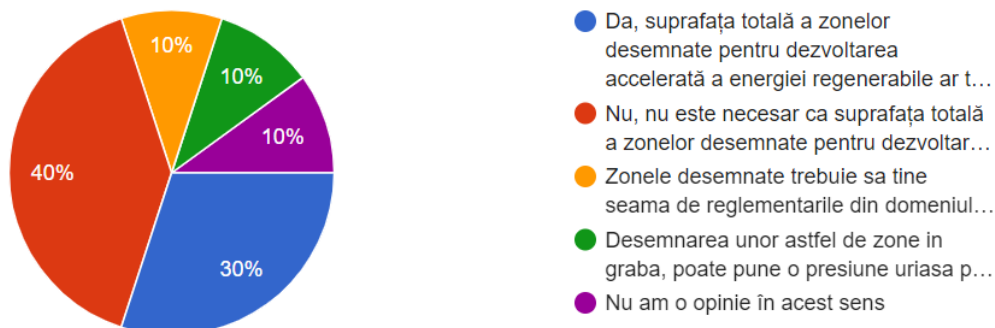
- **A. Nu există o planificare** (Incoerentă, discreționară și administrativ împovărătoare, aleatorie, fără a fi bazată pe studii solide privind planificarea teritorială, impactul de mediu, în special asupra biodiversității, planurile strategice naționale. Planificarea actuală nu are în vedere o abordare strategică prin care să fie minimizat impactul asupra mediului. Evaluările de mediu au loc doar la nivelul fiecărei investiții în parte și nu vizează potențialul impact cumulativ. De altfel probabil "planificare" este mult spus, există demersuri economice ale actorilor economici din domeniu, în teritoriu, care acționează în vederea realizării unor investiții.
- **B. Favorabil** (Vedem o creștere îmbucurătoare a investițiilor în energia solară pe acoperișurile locuințelor și instituțiilor, dar este îngrijorător faptul ca se pune presiune tot mai mare pe scoaterea din circuitul agricol a unor terenuri pentru realizarea de parcuri fotovoltaice. Terenul agricol ar trebui să rămână agricol, iar investițiile să se concentreze pe acoperișuri. Am observat că sunt PUZ-uri suprapuse și există o competiție acerbă pe diferite locații optime de amplasare a proiectelor.
- **C. Nu cunosc detalii**

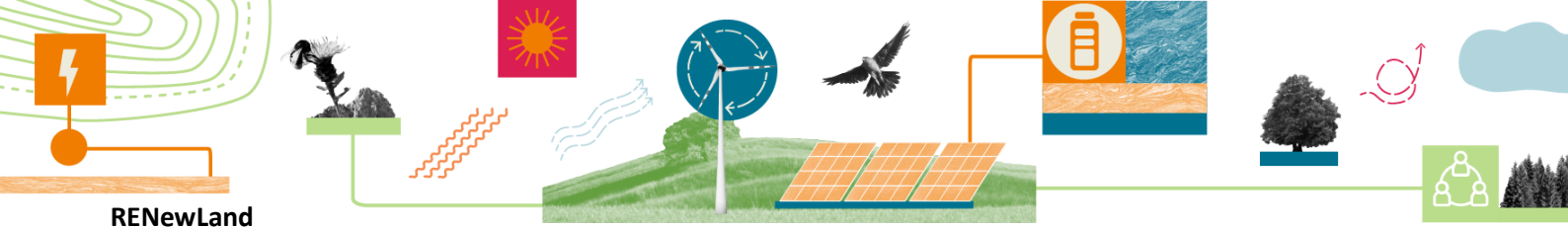
4. În decembrie 2019, Comisia Europeană a propus Pactul Verde European, o inițiativă emblematică care intenționează să transforme UE într-un continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050. La baza acestuia se află un plan cuprinzător de stimulare a creșterii economice, abordând în același timp provocările stringente ale schimbărilor climatice, degradarea mediului și pierderea biodiversității. Cât de important este, în opinia dvs., ca planificarea, desemnarea și utilizarea viitoarelor zone de accelerare să aibă la bază o abordare sistemică, multisectorială, pentru a se evita degradarea mediului și pierderea biodiversității?

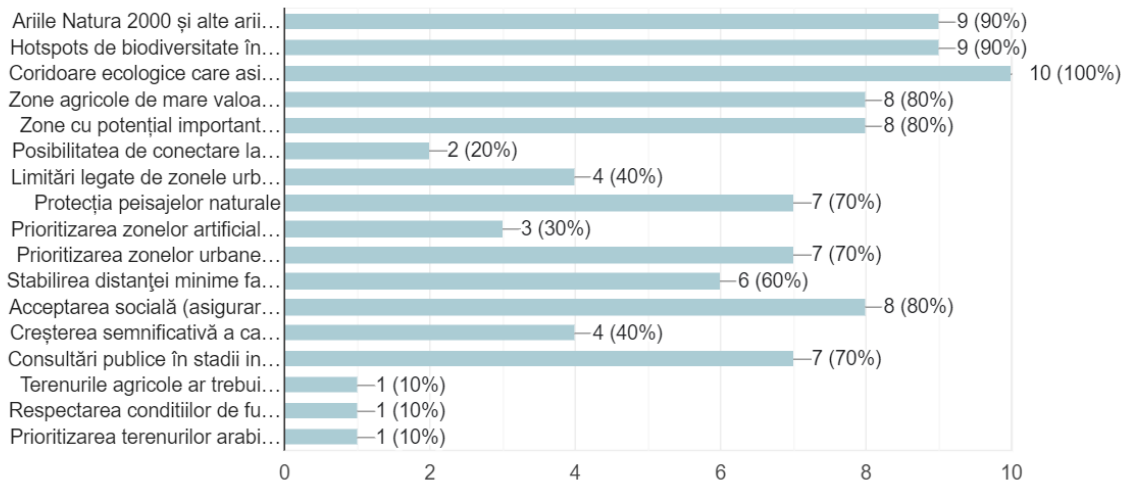
5. Considerați că stabilirea suprafeței totale a zonelor desemnate pentru desfășurarea accelerată a capacităților de energie regenerabilă din eolian și fotovoltaic trebuie să fie corelată cu țintele specifice (pentru aceste tipuri de energii) aferente orizontului de timp 2050?

La această întrebare au fost variante multiple de răspuns. Ponderea cea mai mare (40%) a avut-o răspunsul: *NU, nu este necesar ca suprafața totală a zonelor desemnate pentru dezvoltarea accelerată a energiei regenerabile să fie desemnată încă de la început, ci mai degrabă să fie un proces în mai multe etape, pe orizonturi mai scurte de timp, în primă fază văzându-se țintele 2030 din PNIEESC, urmat îndeaproape (cu 30%) de răspunsul: DA, suprafața totală a zonelor desemnate pentru dezvoltarea accelerată a energiei regenerabile ar trebui să fie desemnată încă de la început prin raportarea la necesarul pentru a atinge țintele SER aferente 2050.* Important de menționat un număr de două răspunsuri adiționale care au punctat că: 1) desemnarea unor astfel de zone în grabă, poate pune o presiune uriașă pe terenurile agricole, ceea ce este greșit și 2) zonele desemnate trebuie să țină seama de reglementările din domeniul urbanismului și planificării teritoriale și de reglementările de mediu actuale

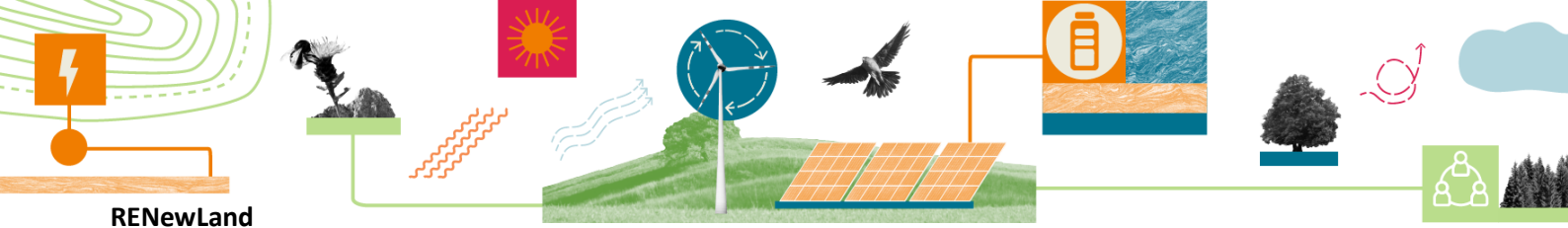

6. Care sunt principalii factori de care trebuie să se țină seama la desemnarea zonelor de accelerare a energiei regenerabile pentru sursele eolian pe uscat și solar?

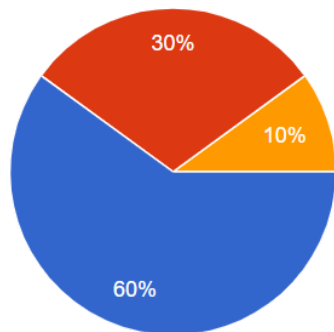
Răspunsurile la această întrebare au fost prestabilite, participanții având posibilitatea să aleagă doar din aceste opțiuni. În plus, nu toți participanții la mesele rotunde au completat chestionarele online, o parte a acestora preferând să exprime opiniile direct în cadrul dezbaterilor. Astfel, aceștia au menționat că față de răspunsurile înregistrate în formular, ar mai trebui luate în considerare două criterii importante legate de: 1) capacitatea rețelei de transport și distribuție a energiei produse, 2) de consum și de climă- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Din răspunsurile înregistrate online ponderea cea mai mare a avut-o elementele de capital natural și biodiversitate: 1) Coridoare ecologice care asigură deplasarea speciilor în afara ariilor naturale protejate, în special pentru păsări, lilieci, etc, 2) Ariile Natura 2000 și alte arii naturale protejate în temeiul legislației naționale (ex. parcuri naturale, parcuri naționale, rezervații) și Hotspots de biodiversitate în afara ariilor naturale protejate, 3) Zone agricole de mare valoare naturală (HNV) și Zone cu potențial important de refacere ecologică (de ex. situri de restaurare a zonelor umede/lunci inundabile), în sau în afara ariilor naturale protejate, alături de Acceptarea socială (asigurarea evaluărilor de impact socio-economic pentru a găsi zone în care acceptarea comunităților locale este crescută), 4) Protecția peisajelor naturale, Prioritizarea zonelor urbane adecvate pentru energia solară, precum acoperișurile, începând cu clădirile publice, identificarea zonelor fără impact sau cu impact minim asupra mediului, evaluarea efectelor cumulative ale viitoarelor zone de accelerare, incluzând infrastructura existentă, și nu în ultimul rând, Consultări publice în stadii incipiente, implicare continuă, semnificativă, transparentă a părților interesate.

În plus, din perspectiva participanților la dezbateri, terenurile arabile de slabă calitate din zonele cu multe monoculturi, zonele artificiale/antropizate din afara zonelor urbane sunt pretabile dezvoltării de parcuri de energie regenerabilă dar la stabilirea lor o atenție deosebită ar trebui să se aloce distanței minime față de cea mai apropiată

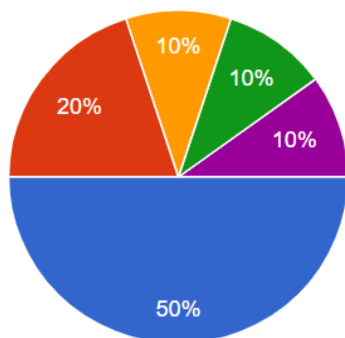
așezare umană pentru energia eoliană în paralel cu creșterea semnificativă a capacității administrative a autorităților de a autoriza astfel de investiții.

7. În ce măsură sunteți interesat să participați activ la elaborarea principiilor și a criteriilor pentru dezvoltarea accelerată și durabilă a energiei regenerabile în țară, realizată în cadrul proiectului RENewLand?

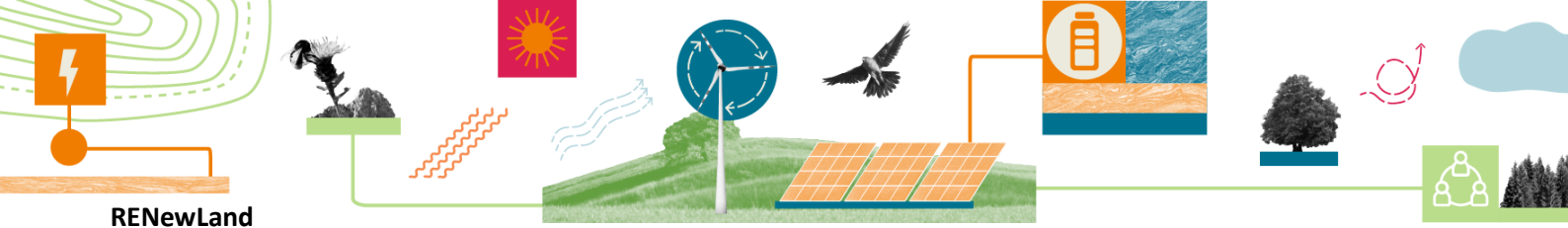

- Cu siguranță aș dori să fiu un participant activ în acest proces
- Aș urmări îndeaproape și, atunci când va fi posibil, voi participa
- Aș prefera să fiu pur și simplu informat cu privire la proces
- Nu sunt interesat să urmăresc sau să particip la proces

8. Puteți (organizația/instituția pe care o reprezentați) să contribuiți cu date și informații geografice (fișiere GIS) sau de altă natură, pentru metodologia și procesul de cartare a zonelor accelerate SER (eolian pe uscat și fotovoltaic) în cadrul proiectului?

- Da
- Nu
- Cu siguranță da, rămâne de discutat care este abordarea.
- Dacă întrebarea se refera la desemnarea unor terenuri agricole pentru montarea de fotovoltaice, rasp...
- Da putem contribui cu date. Detinem o baza de date cu app 2 milioane de intrari insa nu punem la dispozitie dat...

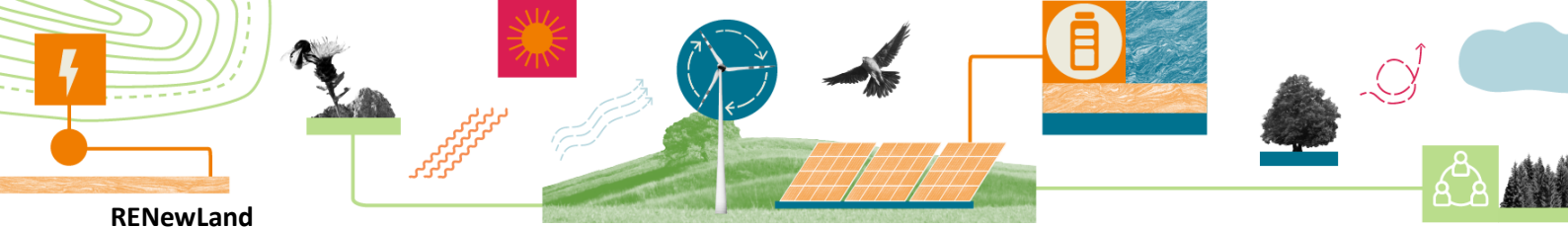

4. Principalele provocări, riscuri și soluții identificate cu privire la zonele de accelerare pentru sursele eolian și solar

Principalele provocări și riscuri identificate pot fi împărțite în 5 categorii principale care sunt redate mai jos:

1. **Capacitatea sistemului energetic:** Atunci când vorbim de producerea de energie trebuie să înțelegem nevoia de corelare a producției de energie cu consumul de energie, a zonelor de producere a energiei cu cele de consum. În prezent nu există o planificare a zonelor destinate dezvoltării capacităților de producție a energiei. În vederea desemnării zonelor de accelerare există riscul ca în zonele cu potențial energetic să se aglomereze investițiile, ceea ce va crea o problemă tehnică legată de transportul și distribuția energiei electrice. Echilibrarea rețelei este foarte importantă odată cu creșterea capacităților SER, de aceea este necesară dezvoltarea sectorului de stocare a energiei electrice. În practică nu există o planificare organizată în dezvoltarea centralelor electrice, iar investitorii se orientează în funcție de potențialul regenerabil și distanța față de rețeaua de energie electrică. Planificarea centralelor SER în general (exceptând zonele de accelerare) ar trebui să ia în considerare și unde sunt planificate investițiile în diferite sectoare economice (industrie, transporturi etc) precum și planificarea teritorială. De asemenea, zonele de accelerare ar trebui asociate cu nevoile de dezvoltare locală, încurajate în zonele mai puțin dezvoltate economic. Este necesară planificarea dezvoltării de noi centrale de producere a energiei din SER pe amplasamentele/infrastructura deja existentă (chiar dezafectate) unde ar avea un impact minor asupra biodiversității sau pe terenurile agricole deja utilizate pentru producerea de biofuels. Un alt aspect important privind planificarea dezvoltării RAAs este relația energetică a României cu țările vecine membre sau non-membre UE. Astfel cu unele state vecine, România este –în permanență în competiție, caz în care, se recomandă prudență (există riscuri de congestii pe zonele pretabile transfrontaliere);

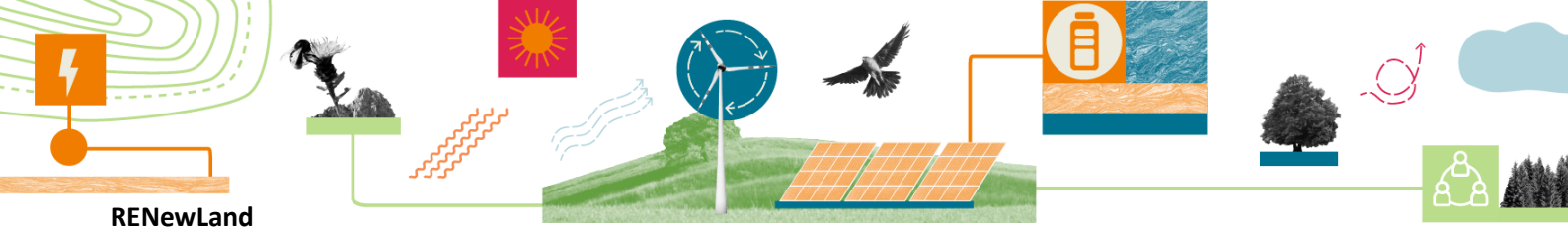
2. **Planificarea integrată:** Pe lângă partea de planificare a dezvoltării SER, un alt impediment este legat de de planificare/cartare în contextul biodiversității, unde în momentul de față există un risc datorită ne-recunoașterii legale a coridoarelor ecologice, în ciuda datelor existente obținute ca urmare a implementării diferitelor proiecte din sectorul de conectivitate ecologică. Pe lângă întârzierea înregistrată în desemnarea coridoarelor ecologice în România, există situația în care coridoare ecologice identificate în teren nu sunt menționate nici în planurile de management ale siturilor Natura2000, fiind identificat riscul major ca importante coridoare ecologice aflate în afara ariilor naturale protejate, să nu fie avute în vedere/excluse în planificarea SER (s-a dat exemplul Dobrogei, în care oriunde nu există situri Natura 2000, au fost autorizate parcuri de infrastructuri eoliene, fără a se ține cont de coridoarele de migrație).

3. **Eludarea cerințelor de mediu și impactul major asupra biodiversității:**

planurile de desemnare a zonelor de accelerare SER vor fi supuse procedurii de Evaluarea Strategică de Mediu (SEA) iar investițiile din plan vor parcurge proceduri de mediu simplificate. În alte state sunt aplicate mai corect procedurile de evaluare a impactului precum SEA, dar în România, experiența este diferită: importanța avizului de mediu este redusă, pentru că de cele mai multe ori, chiar dacă se parcurge SEA și se emite aviz de mediu la documentul strategic, măsurile unui astfel de aviz nu sunt luate în considerare. Astfel, Evaluarea Strategică de Mediu (SEA) este văzută ca o formalitate, considerându-se că avizul de mediu la documentul strategic nu are forța juridică a unui act normativ, iar măsurile incluse în el nu sunt respectate. Dacă desemnarea zonelor de accelerare s-ar face în zone fără biodiversitate, procedura rapidă nu ar fi o problemă. Este nevoie de stabilirea unei serii de criterii general aplicabile de sustenabilitate, mai ales pentru proiecte. Pentru că evaluările privind impactul asupra mediului ajung uneori la concluzia că unele proiecte de investiții au impact pozitiv asupra mediului, deși realitatea este complet diferită. O evaluare de impact corespunzătoare trebuie realizată caz cu caz, ceea ce nu se poate asigura printr-o procedură SEA. Mai mult decât atât, chiar și atunci când se realizează evaluarea impactului la nivel de proiect, de cele mai multe ori, studiile de mediu nu corespund cu realitatea. A fost dat exemplul unei zone din Buzău, unde s-a încercat cartarea zonelor de sensibilitate pentru lilieci în aria unui parc eolian (rezultând 400 exemplare moarte). Astfel, dacă nu este analizat atent fiecare caz și sunt omiși pașii clasici ai evaluării impactului asupra mediului pentru fiecare proiect în parte, riscul de a afecta speciile și habitatele acestora este foarte mare. Efectuarea monitorizării este un element critic în perioada realizării investiției, dar și în faza de operare, urmată de analiza datelor și aplicarea unor măsuri adecvate și adaptate de reducere a impactului. Un criteriu foarte important este stabilirea unor zone de excludere care să fie evitate în procesul de cartare și desemnare a zonelor de accelerare.

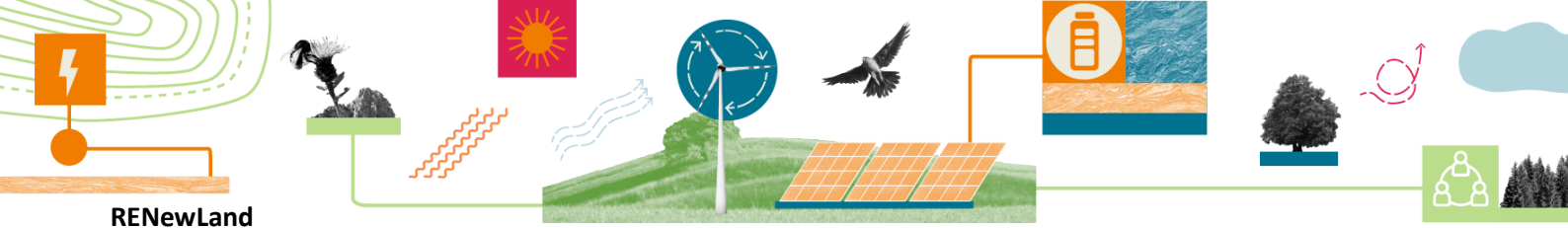
4. **Lipsa capacității instituționale:** deși la nivel european se dorește orientarea în direcția producerii de energie din surse regenerabile, decarbonizarea industriei și electrificarea sistemului de transporturi, la nivel național există o lipsă de capacitate și de know-how a autorităților române în desemnarea acestor zone, referindu-ne atât la date (spațiale din domeniul planificării teritoriale, a biodiversității etc.) cât și la resurse umane și financiare administrative. Orizontul de timp foarte scurt până la care trebuie finalizată cartarea tuturor zonelor de accelerare (mai 2025) și desemnarea acestora pentru cel puțin un tip de energie regenerabilă (februarie 2026), face și mai stringentă această situație. Lipsa capacității instituționale nu se limitează doar la entitatea responsabilă direct de cartarea și desemnarea acestor zone, respectiv Ministerul Energiei, ci la nivelul tuturor autorităților centrale care ar trebui să contribuie cu date, informații și resurse umane în acest proces complex, cum ar fi Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și alte instituții aflate în subordonarea sau cooperarea acestora de mai sus. Birocrația, întârzierea în analizarea documentațiilor depuse pentru autorizare și chiar legislația care are, de cele mai multe ori, prevederi în contradictorii, sunt alte elemente de risc identificate de către participanți.

5. **O mai bună integrare a intereselor comunităților locale.** Este important ca dezvoltarea de proiecte de energie să aibă nu doar acceptul comunităților, ci să aducă beneficii reale directe membrilor comunităților locale. În cadrul meselor rotunde au fost prezentate atât exemple de acceptanță locală și de beneficii pe care le-ar fi primit populația locală din apropierea centralelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile (în principiu din surse eoliene) cât și exemple de atitudine negativă și beneficii scăzute ale unor comunități din zonele în care se dezvoltă aceste centrale, în favoarea intereselor personale ale unor reprezentanți ai autorităților locale. Este evident că în funcție de zonă și de relația cu investitorii, deschiderea și corectitudinea autorităților locale, atitudinea localnicilor și beneficiile pentru comunități diferă. Dar atât dezvoltatorii cât și autoritățile trebuie să asigure consultarea adecvată a cetățenilor și un beneficiu maxim comunităților din proximitatea centralelor și instalațiilor de producere de energie, aspect care va conduce la o mai mare acceptanță și chiar suport al proiectelor de energie regenerabilă.

5. Etapele următoare necesare transformării provocărilor și riscurilor identificate în principii pentru dezvoltarea accelerată și durabilă a energiei regenerabile

Următoarea etapă în cadrul proiectului RENewLand o reprezintă diseminarea prezentului Raport având ca scop principal informarea și conștientizarea celor mai relevanți factori de decizie din sectoarele: Energie, Mediu, Dezvoltare și Agricultură și discutarea tuturor riscurilor și provocărilor identificate de părțile interesate, cu privire la procesul de cartare și desemnare a zonelor pretabile accelerării dezvoltării surselor regenerabile solar și eolian terestru. Mai mult decât atât, este importantă dezvoltarea unei baze de date cu surse de date și informații care să servească unei cartări cât mai corecte a zonelor pretabile accelerării proiectelor de producere de energie din surse regenerabile. Printre aceste surse se numără: Planurile naționale de acțiune pentru păsări și hărțile aferente, planurile de management pentru siturile Natura 2000, atât hărți integrate cât și măsuri de management legate de amplasamentul investițiilor în energie din apropiere, zonarea și măsurile de management din planurile de management ale parcurilor naționale și naturale, coridoarele ecologice terestre (Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor deține date din studii privind conectivitatea realizate în proiecte finanțate din Fonduri UE), coridoarele aeriene (pentru Europa de Est există identificate niște linii de trecere, este necesară o monitorizare de minim 1 an, date de la Euro Bat, ghidul BERD, hărți de sensibilitate, hărțile/zonile terenurilor degradate supuse reconstrucției ecologice finanțate prin PDD 2021-2027, harta terenurilor agricole degradate-brownfields, etc). Aceste hărți/baze de date servesc la stabilirea zonelor sensibile (zone de excludere din planificarea accelerată) astfel încât restul de criterii de cartare și desemnare să fie aplicate în afara zonelor respective.

Odată stabilite zonele de excludere, un element obligatoriu este identificarea corectă a potențialului de resurse și a potențialului de capacitate al rețelei; acești factori trebuie introduși în metodologia pentru cartarea și apoi desemnarea zonelor de accelerare. O colaborare cu entitățile din industria energetică este esențială pentru agreerea principiilor și a indicatorilor de desemnare din perspectiva energetică.

6. Concluzii

În cadrul meselor rotunde s-a accentuat foarte mult nevoia de a avea criterii clare, științifice și susținute cu date spațiale pentru cartarea zonelor pretabile dezvoltării accelerate a energiei regenerabile și ulterior desemnarea acestora.

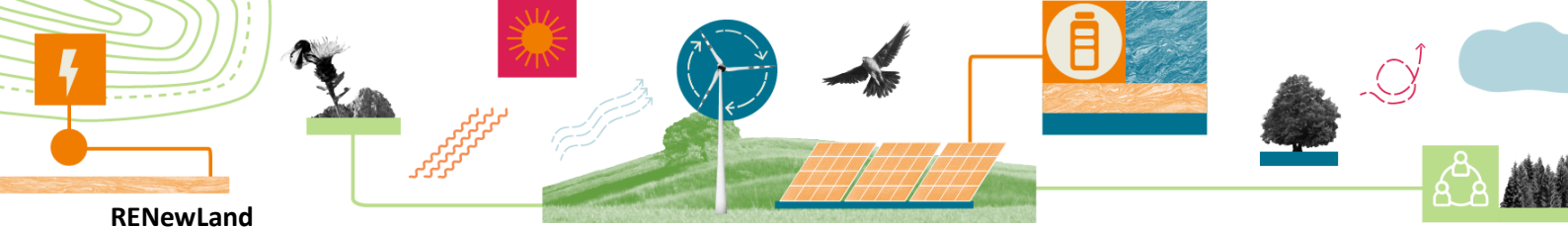
Dezvoltarea investițiilor în energie regenerabilă este de dorit, dar nu cu prețul pierderii biodiversității, al producției de hrană și al ignorării opiniilor comunităților locale. Este important ca dezvoltarea de proiecte de energie să aibă nu doar acceptul comunităților, ci să aducă beneficii reale directe membrilor comunităților locale iar acestea să fie implicate în procesul de desemnare a zonelor de accelerare pentru energia regenerabilă încă de la început.

Ideea creării zonelor de accelerare a venit și pentru a crea o paradigmă predictibilă la nivel european, pentru că în acest moment nu avem o piață unică și nu există deocamdată predictibilitate privind aceste dezvoltări la nivel european. Astfel, se dorește îmbunătățirea mediului investițional la nivel european, pentru a deveni competitiv la nivel global.

Stabilirea zonelor de accelerare nu ar trebui să eludeze reglementările de mediu.

Trebuie făcută o diferențiere între cartarea (cartografierea întregului potențial pe baza unor criterii) și desemnarea zonelor de accelerare pentru anumite tipuri de SER, care ar trebui să presupună un impact redus asupra mediului; astfel încât, investițiile în zonele de accelerare să poată trece printr-un screening rapid cu privire la impactul de mediu, ceea ce nu exclude implementarea unor măsuri de precauție sau monitorizări, în timp ce amplasarea regenerabilelor în afara zonelor de accelerare să continue să parcurgă procedurile complete de mediu.

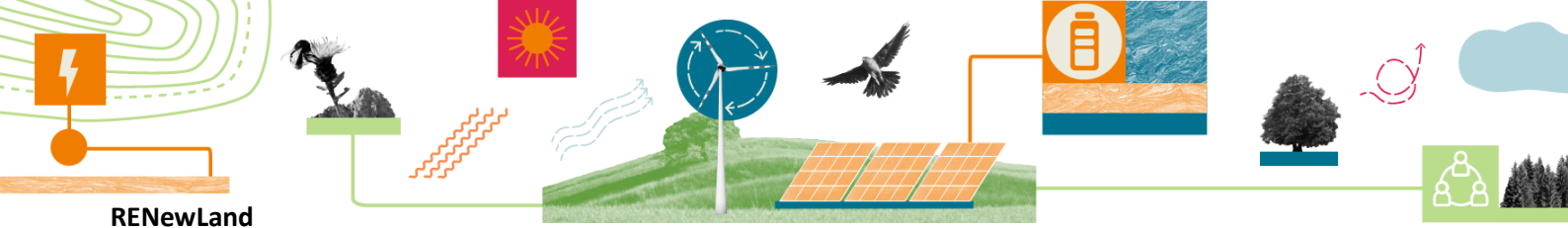
Inovația tehnologică este cheia în reducerea impactului asupra biodiversității. În momentul de față tehnologia inclusiv folosind Inteligența Artificială este pe un trend ascendent. Marile probleme legate de impactul eolienele asupra speciilor (păsări și lilieci, în special) vor putea fi rezolvate prin tehnologii, panourile fotovoltaice vor fi de asemenea schimbate și se va ajunge la un randament mult mai mare pe suprafețe mai mici. Aproape toți producătorii vin cu elemente complementare și există furnizori de astfel de soluții iar dacă în urma studiului de impact sunt prevăzute astfel de măsuri, acestea pot fi preluate prin actele de reglementare. Astfel, se susține încă odată răspunsul din chestionarul adresat părților interesate, conform căruia, desemnarea

RENewLand

zonelor de accelerare ar trebui realizată, progresiv, prin raportarea la diverse orizonturi de timp/în mai multe etape.

România și-a asumat să renunțe la cărbune până în 2032, de aceea avem nevoie de o creștere accelerată a capacităților din surse regenerabile care să fie pusă în loc. Trebuie să se țină cont nu doar de nevoile aferente sectorului energetic, ci și de importanța decarbonizării altor sectoare precum transportul, industria, etc. În care hidrogenul verde (produs din surse regenerabile) va avea un rol important. Astfel se justifică intensificarea eforturilor în direcția producție de energie verde, cu respectarea totuși a unor principii de mediu și sociale și transparență în luarea deciziilor.

Anexa 1 – Abrevieri

BERD - Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare

CfD - Contracte pentru Diferență

GIS – Geographic Information System- Sistem informații geografice

HNV - Zone agricole de mare valoare naturală

MANU - Academia Macedoneană de Științe și Arte

ONG - Organizație Non-guvernamentală

PDD – Programul Dezvoltare Durabilă

PNIESC - Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice

PPA – contracte tip "power purchase agreement"

PUZ - Plan urbanistic zonal

RAAS – Renewable Acceleration Areas - Zone de Accelerare pentru energia regenerabilă

REPowerEU - Politica energetică în planurile de redresare și reziliență ale țărilor UE

TNC - The Nature Conservancy

SEA – Evaluarea Strategică de Mediu

SER – Surse de energie regenerabilă

UE - Uniunea Europeană

EPG

HUN
REN

Centre for
Energy Research

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

